

AZ INDAI TERRORSZERVEZETEK FINANSZÍROZÁSI TENDENCIÁI

FINANCING TRENDS OF INDIAN TERRORIST GROUPS

Kaszvár Attila^{0000-0001-7790-6722 1*}

¹ Nemzetközi Gazdaságtan Tanszék, Gazdaságtudományi Kar, Neumann János Egyetem, Magyarország
<https://doi.org/10.47833/2023.2.ECO.002>

Kulcsszavak:

terrorfinanszírozás
pénzmosás
szervezett bűnözésű
India
D-Company

Keywords:

terrorist financing
money laundering
organised crime
India
D-Company

Cikktörténet:

Beérkezett 2022. október 10.
Átdolgozva 2022. október 31.
Elfogadva 2022. november 5.

Összefoglalás

A tanulmány célja napjaink egyik legjelentősebb biztonságpolitikai kihívásának, a terrorizmus finanszírozásának Indiában megvalósuló fő formáinak bemutatása. A kérdéskör Magyarországon nem tartozik a tudományos érdeklődés középpontjába. Ugyanakkor az indiai terroriszervezetek a terrorfinanszírozás majdnem minden formáját megvalósítják. Az egyes nagyobb terrorista csoportok szervezett bűnözői tevékenysége új tendenciákat mutat meg a terrorizmusban és a szervezett bűnözésben. A terrorfinanszírozás indiai formái rávilágítanak a terrorizmus mély gazdasági vonatkozásaira.

Abstract

The aim of this paper is to describe the main forms of terrorist financing in India, which is one of the most important security challenges of our time. The topic is not a focus of academic interest in Hungary. However, Indian terrorist organisations are involved in almost all forms of terrorist financing. The organised criminal activities of some of the major terrorist groups are showing new trends in terrorism and organised crime. The forms of terrorist financing in India highlight the deep economic dimensions of terrorism.

1. Bevezetés – háttér és célok

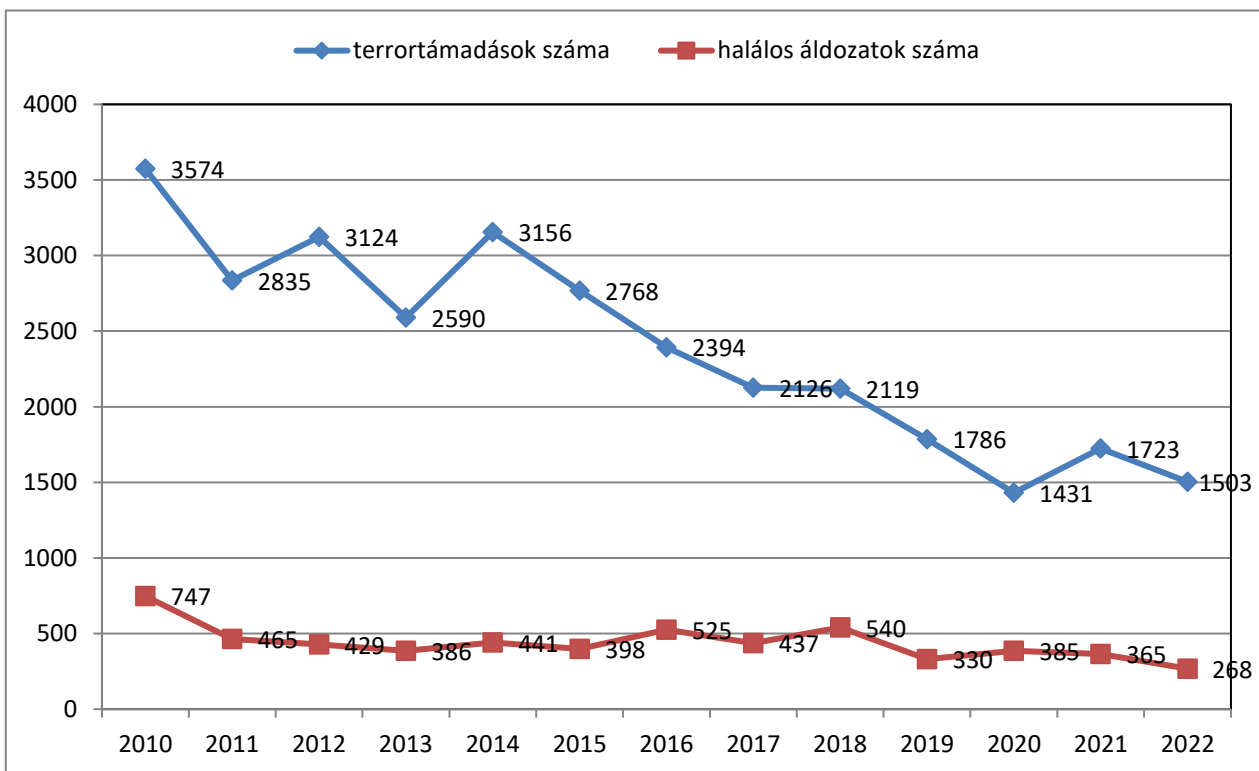
India a világ legnépesebb demokráciája, amely jelenleg a Föld második – az aktuális demográfiai tendenciák mellett pedig, rövid időn belül az első – legnagyobb lakossággal bíró állama. Az elemzési lehetőségként rendelkezésre álló, 2021-es GDP adatokat tekintve [1] az ország a harmadik legnagyobb gazdaság a bolygón. Az ezerarcú India globális szinten az egyik legdinamikusabban fejlődő állam, amely csodálatra méltó, több évezredes kultúrával és történelemmel rendelkezik. Ugyanakkor Indiának számtalan, az államot folyamatosan szétfeszítő konfliktussal is szembe kell néznie. A nyelvi, vallási és kulturális sokszínűség nem csak értékeket és lehetőségeket, de egyben problémák sorozatát is magában hordozza. Indiában a terrorizmus az egyik legjelentősebb nemzetbiztonsági problémaként jelenik meg, amelynek számos fajtája van jelen az országban, amelyek közül a legjelentősebbek:

- nemzetiségi alapú,
- vallási alapú,
- szeparatista.

* Kapcsolattartó szerző: kaszvar.attila@gtk.uni-neumann.hu

Az indiai szövetségi hatóságok jelenleg, mintegy kétszáznyolcvan terrorista szervezetet tartanak számon, amelyekből hetvenhat folyamatos aktivitású, indiai területen és indiai állampolgárságú szerveződést mutató. Ugyanakkor, állandó és meghatározó a külföldi alapítású csoportok tevékenysége is. Ezen felül, százhetre tehető azoknak az inaktív státusszal rendelkező szervezeteknek a száma, amelyek tagjai kimutathatóan aktívan részt vesznek a helyi alapú, aktív, illetve a külföldről Indiába átszivárgó csoportok terrorcsoportjainak támogatásában, illetve tevékenyen közreműködnek azok operatív akcióiban. Mivel Indiában a biztonsági feltételek, folyamatos változásban vannak, így az sem zárható ki, hogy az inaktív terrorista közösségek némelyike saját maga is, akár a közeljövőben, újra aktív terrorcsoportot folytathat.

Már az Indiában tevékenykedő terrorcsoportok számából is egyértelműen megmutatkozik, hogy a delhi, szövetségi kormányzat egyik legjelentősebb feladata a terrorizmus elleni fokozott fellépés. „A terrorrelhárítási és biztonságpolitikai szakértők nemzetközi szinten megjelenő egységes álláspontja szerint a terrorizmus ellenes háború egyik legalapvetőbb kérdése az, hogy miként lehet megakadályozni azt, hogy a terrorista csoportok anyagi eszközközkhöz jussanak” [2]. Az anyagi források elzárása létfontosságú a terror elleni fellépés során, mivel „a terrorcsoportok végrehajtásához anyagi erőforrásokra van szükség. Ha az elkövetők nem rendelkeznek elégséges tőkével, akkor valamilyen külső forrásból elő kell teremniük a hiányzó pénzt. A terrorcsoportok napjainkban nagyon változatos képet mutatnak, de legalább egy tekintetben megegyeznek: anyagi erőforrásokra van szükségük a támadások megszervezéséhez és végrehajtásához” [3]. Indiában jelenleg a terrorista közösségek pénzügyi helyzete lehetővé teszi, hogy nagyszámú terrortámadást hajtsanak végre, olyan módszereket alkalmazva, amelynek következtében az áldozatok száma jelentős.

1. ábra. A terrortámadások és a halálos áldozatok száma Indiában 2010 és 2022 között (az SATP.org adatai alapján szerkesztette a szerző)

Az ábra alapján jó nyomon követhető, hogy a 2010-től kezdődő időintervallumban folyamatosan csökken a terrortámadások, illetve az azokban életüket veszítő személyek száma, azonban azok világviszonylatban tekintve még így is sokkolóan magasak. A számok azt bizonyítják, hogy az India területén tevékenykedő terrorista szervezetek magas kvalitású tagokkal, jó képességekkel, valamint biztos anyagi háttérrel rendelkeznek. Adódik a kérdés, miből teremtik elő ezek a közösségek a tevékenységükhöz szükséges anyagi javakat?

2. Az indiai terrorszervezetek finanszírozási metódusai

Az Indiában tevékenykedő terrorista csoportok az anyagi háttér biztosításának érdekében gyakorlatilag az összes, a terrorfinanszírozás generális formái közé tartozó módszerrel élnek. Ennek alapján az alábbi nyolc fő finanszírozási forrás megjelenésével kell számolni az ázsiai államban:

1. állam az államban,
2. havala,
3. kábítószer kereskedelem,
4. közvetlen állami támogatás,
5. Öböl-menti államokból érkező támogatás,
6. pénzhamisítás,
7. pénzmosás,
8. saját fedővállalatok üzemeltetése.

Az állam az államban rendszer megvalósulása a távol-keleti és dél-ázsiai terrorszervezetek esetében igen gyakori jelenség. Indiában elsősorban az Indiai Kommunista (Maoista) Párthoz köthető, amely saját, párhuzamos állami infrastruktúrát épített ki az ellenőrzése alá vont területeken, ahol adót vet ki a lakosságra, valamint saját vállalkozásokat, gyárakat, ipari létesítményeket üzemeltet. Nem szabad elfelejteni azt a ténytet sem, hogy az ebben a finanszírozási formában működő terrorista közösségek gyakran az állami szociális hálónál jóval kiterjedtebb, szilárdabb és biztonságosabb rendszert kínálnak a lakosságnak.

A havala rendszer, vagyis az Informális Pénzátutalási Rendszer (Informal Funds Transfer System, IFTS) [4] közismert a terrorfinanszírozással foglalkozók számára. „A havala egy ősi banki gyakorlat, amely mélyen gyökerezik az iszlám erkölcsi hagyományokban és a bizalmon alapul, és amely lehetővé teszi a pénz átutalását két fél között gyors és olcsó módon, pénzügyi intézmény – például bank vagy pénzátutaló szolgáltató – közvetlen bevonása nélkül” [5]. A havala egyike az iszlám jog legalapvetőbb bizalmi struktúráinak, amely a sivatagi, kereskedő népek biztonságos pénzügyi rendszereként működött évszázadokon keresztül, de a nyugati kultúrában elsősorban a posztmodern terrorizmus korában lett ismert. A szisztéma lényege, hogy a havala rendszerben résztvevő bármely „bankárnál” letett pénz, a világon bárhol, egy hasonló szolgáltató funkciót ellátó személynél felvehető. A terroristák számára a rendszer a dekonspirálódás elkerülése végett különös jelentőséggel bír.

A kábítószer kereskedelemben való aktív részvétel, globális szinten mind jellemzőbb a terrorista szervezetek önfenntartó tevékenységére. Sok esetben a terrorcsoportok ráépülnek a klasszikus, kábítószer kereskedelemmel foglalkozó, szervezet bűnözői körökre, vagy – akár fegyveres leszámolások során – kiszorítják azokat a magas jövedelmet eredményező „piacról”. A térség államaiban – Afganisztánban, Indiában, Iránban és Pakisztánban – különösen nagy hagyománya van ópium-termesztésnek [6], amelynek terjesztésében való közreműködést a drogbárók busás fizetséggel honorálják.

Az indiai terrorista szervezetek többségének esetében kiemelkedő bevételi forrásként jelentkezik a közvetlen állami támogatás, amelynek legjellemzőbb forrása Pakisztán. A két ország közötti, a legtöbb esetben fegyveres összetűzésekben – nemegyszer háborúban – is megnyilvánuló konfliktus forrásai közismertek, amint az is, hogy a Pakisztán által támogatott terrorista közösségek léte az indiai kormányzat a saját politikai igazának erkölcsi igazolásaként tekint [7]. A pakisztáni állam, elsősorban a titkosszolgálaton, az Inter-Services Intelligence (ISI) hálózatán keresztül közvetlen anyagi, tárgyi, illetve egyéb juttatásokban is részesíti az Indiát, az indiai államiságot gyengíteni kívánó terrorista csoportokat. Az ISI által biztosított kiképzőtáborok, lakó- és menedékhelyek további kiemelt forrásai a térség terrorista közösségeinek.

Globális, több évtizedes probléma az Öböl-térségből kiáramló terrorfinanszírozásra szánt pénz, illetve a régiós országok radikális iszlám egyetemeken zajló ideológiai képzés. Az Indiában tevékenykedő terrorista közösségek hagyományosan jó kapcsolatot ápolnak az Öböl-térség országainak radikális közösségeivel. A még Oszama bin Ladenhez, valamint közvetlen köreiből köthető kapcsolatok folyamán az indiai terrorszervezetek mindig a kiemelten támogatandó

csoportok közé tartoztak és tartoznak ma is, és jelenleg nem utal semmi jel arra, hogy a közeli jövőben ez a terrorista pénzforrás esetlegesen elapadna.

A pénzhamisítás a terrorszervezetek életében egy viszonylag új keletű finanszírozási forma, amelynek tevékenységen belüli tényerése azonban szervesen illeszkedik abba a folyamatba, amelynek során az egyes terrorszervezetek a pénzügyi fedezet megteremtése érdekében mind több és több klasszikusan szervezett bűnözői cselekvéskört tesznek a magukévá. Indiában a pénzhamisítás – és általában a gazdasági bűnözés legtöbb ága – rendkívül elterjedt, különösen nagy szerepet kapó, és még nagyobb kárt okozó bűnözői tevékenység. Ennek okán, nem véletlen, hogy az Indiában működő terrorista csoportok előszeretettel próbálkoznak a saját finanszírozásukat ilyen módon is fedezni.

A pénzhamisításhoz hasonló a helyzet a pénzmosás terén is. A terrorszervezetek mind több esetben szivárognak be akár a magas gazdasági körökbe is, ahol aztán minden lehetőséget megkeresnek arra, hogy az illegális jövedelmet legálissá alakítsák. Erre pedig kifejezetten sok lehetőségük adódik a korrupció által a végtelékig áthatott indiai politikai és gazdasági életben, ahol minden cselekedet a „közös haszonszerzés érdekében kialakított titkos kapcsolat” [8] jegyében történik.

Modern, azonban egyre nagyobb globális problémának tekinthető, hogy a terrorcsoportok mindinkább próbálnak legális forrásokból is jövedelemhez jutni. Ennek érdekében mind több legálisan működő, illetve legális tevékenységet folytató vállalkozásban igyekeznek részesedéshez jutni, valamint folyamatosan terjed a saját vállalkozások üzemeltetésére törekvés. A legális úton megszerezett jövedelem pedig könnyen beforgatható az illegális és terrorista tevékenységbe.

Az indiai terrorizmus finanszírozásának azonban van egy külön jellegzetessége is. Egy a terrorizmus és a szervezett bűnözés között sajátos kapcsolatot teremtő személy, aki egyszemélyben maga jelenti a terrorfinanszírozást az országban. Dawood Ibrahim, a legismertebb indiai maffiafevezér, aki az 1990-es évektől kezdve, az úgynevezett D-Company hálózaton keresztül a különböző, szimpla köztörvényes bűncselekményektől kezdve a fegyver- és kábítószer-csempészetten keresztül, a zsaroláson, a védelmi pénzekben, és a havala pénzügyleteken keresztül, minden elképzelhető módon [9], gyakorlatilag önti a pénzt a legkülönbözőbb Indiában működő terrorszervezetekbe. Az indiai hatóságok a mai napig nem tudták közvetlen bizonyítékokkal alátámasztani azt a gyakorlatilag közismert tény, hogy a D-Company jelentős anyagi haszonra tett szert, cserében azért, amiért logisztikai támogatást nyújtott a Tiszták Serege (LeT) aktivistáinak a 2008-as Mumbai támadásokhoz. De a D-Company „üzleti” kapcsolatban áll az al-Kaidával, a Tamil Eelam Felszabadítási Tigriseivel (LTTE), az Indiai Iszlám Diákok Mozgalmával (SIMI), valamint az Indiai Mudzsáhidokkal (IM) is. A kapcsolatrendszer alapján jól kirajzolódik, hogy Dawood Ibrahim a legjelentősebb Indiában tevékenykedő terrorszervezetek támogatójaként jelenik meg.

Az Indiában tevékenykedő terrorszervezetek finanszírozási módszerei globális szempontok alapján is figyelemreméltó összetettséget mutatnak. A kérdéskör egyik kiemelkedő kutatója, Ramesh Balakrishnan összegző írásában [10] rögzítette az Indiában működő jelentősebb terrorcsoportok és radikális közösségek pénzszerző mechanizmusait, amely alapján az alábbi összefoglaló táblázat készíthető:

Terrorszervezet neve	Alkalmazott finanszírozási formák
Harkat-ul Mujahideen (HUM)	emberrablás külső támogatás havala közvetlen állami támogatás
Harkat-ul-Jihad-al-Islami (HUJI)	emberrablás külső támogatás havala közvetlen állami támogatás
hindutva csoportok	kábítószer-kereskedelem külső támogatás
Iszlám Állam	külső támogatás

	Öböl-menti államok támogatása
Jaish-e-Mohammed (JEM)	emberrablás kábitószer kereskedelem külső támogatás havala közvetlen állami támogatás
Jammu & Kashmir Liberation Front (JKLF)	emberrablás külső támogatás havala közvetlen állami támogatás
kommunista mozgalmak	emberrablás csempésztevékenység
Lashkar-e Toiba (LET)	emberrablás kábitószer kereskedelem külső támogatás havala közvetlen állami támogatás
National Socialist Council of Nagaland (NSCN)	emberrablás kábitószer-kereskedelem állam az államban
United Liberation Front of Asom (ULFA)	emberrablás kábitószer-kereskedelem állam az államban

3. Összegzés

Nem csak globális viszonylatokban, de az Indiában működő terrorszervezetekre is igaz, hogy azok a „szervezett bűnözői közösségekhez hasonló, kiterjedt gazdasági kapcsolatrendszerrel és gazdasági érdekeltségrendszerrel bírnak” [2]. A terrorizmus gazdasági kapcsolata, a terrorfinanszírozás kérdésköre olyan általános probléma, amely a terrorelhárítás során az egyik legjelentősebb szegmenseként jelentkezik. A nemzetközi környezet és erőviszonyok gyors átforgatódása eredményeként megjelenő új típusú biztonsági kihívások, és az ezek részét alkotó egyre összetettebb terrorfinanszírozási metódusok megjelenése és alkalmazása folyamatos fejlődésre, alkalmazkodásra és átforgatódásra kényszeríti a terrorelhárítási szolgálatokat is.

A súlyos és rendkívül összetett társadalmi konfliktusok által sújtott India azonban korántsem tűnik felkészültnek arra, hogy hathatós ellenállást legyen képes felmutatni a terroristacsoportok tevékenységével szemben. A terrorellenes fellépés sikertelenségének okai között csak a jéghegy csúcsát jelenti, hogy „az indiai rendészeti és titkosszolgálati, valamint terrorelhárítási szolgálatokkal kapcsolatosan általánosan megállapítható, hogy azok rosszul képzettek, rosszul felszereltek és rosszul is fizetettek” [11]. A legnagyobb baj, hogy a korrupció, hagyományokra alapuló mély társadalmi beágyazottsága eleve gátolja a sikeres terrorellenes fellépést, amely többek között abban is megnyilvánul, hogy az Indiában tevékenykedő terrorszervezetek gyakorlatilag az összes ismert terrorfinanszírozási forma lévén képesek erőszakos tevékenységükhöz anyagi forrásokat találni.

Irodalomjegyzék

- [1] CIA World Factbook. <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/india/#economy>
- [2] Kasznár, A.: A legális jövedelemszerzés szerepe és veszélye a terrorfinanszírozásban, *Gazdaság és Jog* 2022 7-8., pp. 21-25.
- [3] Elek B.: Az orvvadásztól a terrorizmus finanszírozásáig – Gondolatok az orvvadászat társadalomra veszélyességéről, *Terror&Elhárítás* 2016/1, pp. 109-138.
- [4] Çınar, A. E.: Situating an Informal Funds Transfer System in Islamic Legal Theory: The Origin of Hawala Revisited. *Darulfunun Ilahiyat* 2022 33/1. pp.1-41. DOI: 10.26650/di.2022.33.1.1052681

- [5] Redín, D. M., Calderón, R. & Ferrero, I.: Exploring the Ethical Dimension of Hawala, *Journal of Business Ethics* 2014 Vol. 124, pp.327–337. DOI: 10.1007/s10551-013-1874-0
- [6] Gul, S, & Asghar, M, F, & Ali, S,,: FATF and Terror Financing: The Perspective of Pakistan, *Global Economics Review*, 2021/2, pp.1-10. DOI: [https://doi.org/10.31703/ger.2021\(VI-II\).01](https://doi.org/10.31703/ger.2021(VI-II).01)
- [7] Chakravartty, P.: Translating Terror in India, *Television & New Media* 2022 3/2. pp.205-212. DOI: 10.1177/152747640200300212
- [8] Huff, E.: A korrupció gazdasági modellezése, *Gradus* 2018/2, pp. 161-170.
- [9] Ryan, C. & Stuart L.: The PIRA, D-Company, and the Crime-Terror Nexus, *Terrorism and Political Violence*, 20:3, pp.376-395. DOI: 10.1080/09546550802073334
- [10] Balakrishnan, R.: India and the Crime-Terrorism Nexus, *Couter Terrorist Trends and Analyses* 2018/9. pp.11-17.
- [11] Kasznár, A.: *Terrorizmus Dél-Ázsiában*. Kairosz Kiadó. 2022.